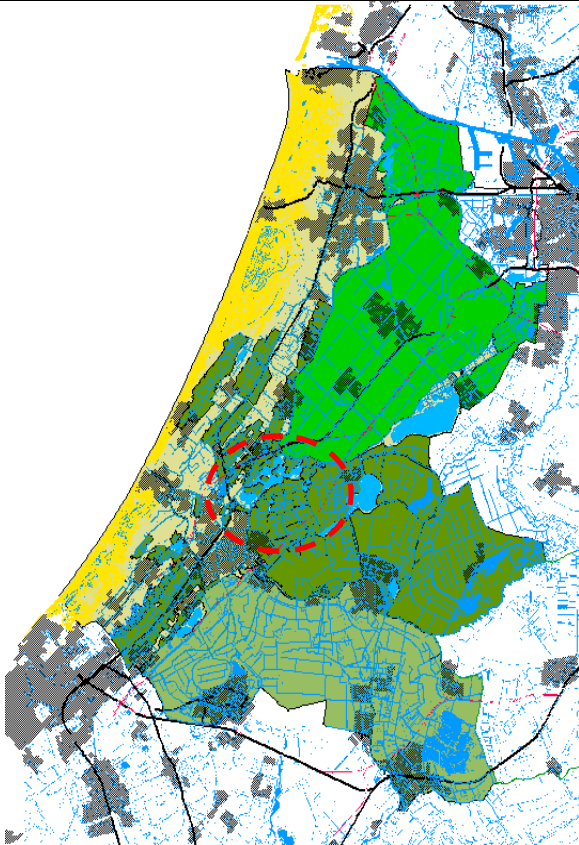

Startdocument piekberging Haarlemmermeer		Bijlage 1
Datum: 21 oktober 2010	Behorende bij aanbiedingsbrief startdocument m.e.r. d.d. 21 oktober 2010	
Onderwerp: Startdocument strategisch project Piekberging		
<u>Nut en noodzaak</u> Het huidig hoofdwatersysteem van Rijnland ¹ voldoet momenteel niet aan de norm ² voor wateroverlast zoals vastgesteld in het Nationaal Bestuursakkoord Water (2003). Dit betekent dat het beheergebied van Rijnland nu onvoldoende is beschermd tegen wateroverlast bij hevige regenval. Door te hoge waterstanden kan het hoofdwatersysteem overlopen of in het ergste geval kunnen boezemkades - zoals die van de Ringvaart van de Haarlemmermeer - doorbreken. In 2000 heeft Rijnland voor het boezemsysteem bepaald welke maatregelen er nodig zijn om het systeem aan de huidige norm te voldoen. Het gaat om een drietal samenhangende maatregelen: uitbreiding van de capaciteit van boezemgemaal Katwijk, aanleggen van twee piekbergingslocaties in de Nieuwe Driemanspolder en in de Haarlemmermeerpolder. Het risico van grootschalige wateroverlast is in het centrale deel van het boezemsysteem van Rijnland (figuur 1) groot omdat hier het water het verst is verwijderd van de vier boezemgemalen. Om dit knelpunt op te lossen is het noodzakelijk de capaciteit van het hoofdwatersysteem te vergroten door een piekberging van 1 miljoen kubieke meter in de zuidwestpunt Haarlemmermeer polder te realiseren. Een piekberging is een structurele voorziening aan het boezemsysteem zodat bij een calamiteit tijdelijk water uit de Ringvaart kan worden geparkeerd in een daarvoor aangewezen omdijkt en lagergelegen stuk polder. Naar verwachting zal gemiddeld eens per 15 jaar de piekberging worden ingezet. Voor enkele weken staat er dan water in de piekberging. Een piekberging nabij de Kagerplassen is de meest optimale locatie voor de piekberging omdat veel boezemkanalen hier bij elkaar komen. Een piekberging in de Haarlemmermeerpolder is vanuit ruimtebeslag effectief want door de diepe ligging van de polder kan met een klein ruimtebeslag relatief veel volume boezemwater geborgen worden. Ook lopen er in Haarlemmermeerpolder veel ruimtelijke ontwikkelingen wat de kans op versnelde realisatie groter maakt. <u>Strategisch project</u> De waterbergingsopgave van 1 miljoen m³ piekberging is als programmapunt opgenomen in de bestuursovereenkomst van de Westflank. Rijnland wil de piekberging voor 2016 realiseren ³. Het project piekberging is in de gebiedsontwikkeling Westflank benoemd als strategisch project om versnelde realisatie mogelijk te maken.		

¹ in vakjargon heet dit boezemsysteem, dit is een centraal systeem van aaneengesloten kanalen, meren en plassen voor wateraan- en afvoer

² De norm is gebaseerd op een faalkans van 1:100, dat betekent dat het waterpeil in de boezem gemiddeld eens per honderd jaar hoger dan -0,50 m NAP mag zijn

³ Waterbeheerplan 2010-2015, Hoogheemraadschap van Rijnland

Figuur 1: knelpunt (gestippelde cirkel) bij hevige regenval in centraal boezemsysteem Rijnland

Ruimtelijke uitgangspunten

Voor Rijnland is het belangrijk om dit jaar een ruimtelijk kader voor de piekberging vast te stellen om een tijdige realisatie te garanderen. Vanuit de gebiedsontwikkeling Westflank wordt voorgesteld de piekberging te realiseren in bestaand akkerbouwgebied dat recreatief zal worden ontsloten voor fietsers en wandelaars. Daarbij worden de volgende twee ruimtelijke uitgangspunten gesteld voor verdere planvorming en realisatie van dit project:

1. de piekberging wordt landschappelijk ingepast
2. de piekberging wordt recreatief ontsloten voor fietsers en/ of wandelaars

Bovenstaande ruimtelijke uitgangspunten zijn richtinggevend voor het uiteindelijke ruimtelijk ontwerp van de piekberging en zijn vastgesteld in het Bestuurlijk Overleg wat op 9 september 2010 heeft plaatsgevonden. Bij de verdere uitwerking wordt regelmatig getoetst of het plan binnen de gemaakte financiële afspraken valt zoals afgesproken in de nog vast te stellen Business Case (najaar 2010).

Milieueffectrapportage (m.e.r.)

Voor de verdere planvormingfase doorloopt Rijnland als initiatiefnemer vrijwillig een m.e.r.-procedure. Rijnland verwacht met deze procedure begrip te verkrijgen en draagvlak te vergroten binnen het gebied voor de te nemen maatregelen. De m.e.r.-procedure wordt gekoppeld aan een wijziging van het bestemmingsplan waarbij de gemeente Haarlemmermeer als bevoegd gezag verantwoordelijk is voor het opstellen van het bestemmingsplan en de m.e.r.-procedure.

Het zoekgebied van de piekberging valt binnen de op 24 maart 2010, door de Verenigde Vergadering van het Hoogheemraadschap van Rijnland, vastgestelde startnotitie m.e.r. piekberging Haarlemmermeer. De startnotitie m.e.r. is door de ontwikkelingen die de afgelopen maanden binnen de Westflank hebben plaatsgevonden achterhaald. Op basis van de ruimtelijke kaders van de Westflank is het zoekgebied aangepast naar het zuidwestelijke punt in de Haarlemmermeerpolder. In het Bestuurlijk Overleg van 9 september is het aangepaste zoekgebied vastgesteld als zoeklocatie voor de te doorlopen m.e.r.-procedure.

Het startdocument met het aangepaste zoekgebied wordt aangebonden aan gemeente Haarlemmermeer met het verzoek deze ter inzage te leggen.

De belangrijkste vervolgstappen in de m.e.r.-procedure zijn nu:

1. *kennisgeving*: gemeente start de m.e.r.-procedure en legt het startdocument in oktober / november 2010 ter inzage, na vaststelling in het college B&W. Tevens stuurt de gemeente het startdocument toe naar haar wettelijke adviseurs met het verzoek om advies op te stellen over het MER. Ook verzoekt de gemeente de Commissie m.e.r. om advies en kondigt de gemeente de procedure aan in de lokale media.
2. *raadpleging*: Rijnland houdt als initiatiefnemer een inloopavond tijdens de ter visie legging in het najaar van 2010, de gemeente geeft advies over reikwijdte en detailniveau van dit project.
3. *opstellen MER*: Rijnland bekijkt momenteel de mogelijkheden om een aantal sessies met een nog te formeren klankbordgroep te organiseren waarbij alternatieven en milieueffecten worden besproken. Of een klankbordgroep wordt ingesteld, hangt mede af van de reacties op de inloopavond die in november / december 2010 zal worden gehouden.

Planning

Het doel van Rijnland is om medio 2011 het milieueffectrapportage (MER) op te leveren zodat eind 2011 een definitieve keuze kan worden gemaakt over de locatie en inrichting van de piekberging. De gemeente wordt gevraagd dit startdocument ter inzage te leggen.

In stap 2 zal de gemeente haar advies over de gewenste reikwijdte en detailniveau, waarbinnen de milieueffectrapportage wordt opgesteld, baseren op:

1. het kader dat vanuit de gebiedsontwikkeling Westflank aan de realisatie van de piekberging wordt meegegeven.
2. de ontvangen inspraakreacties van belanghebbenden op de het startdocument
3. het advies van de Commissie m.e.r.
4. de adviezen van de wettelijke adviseurs

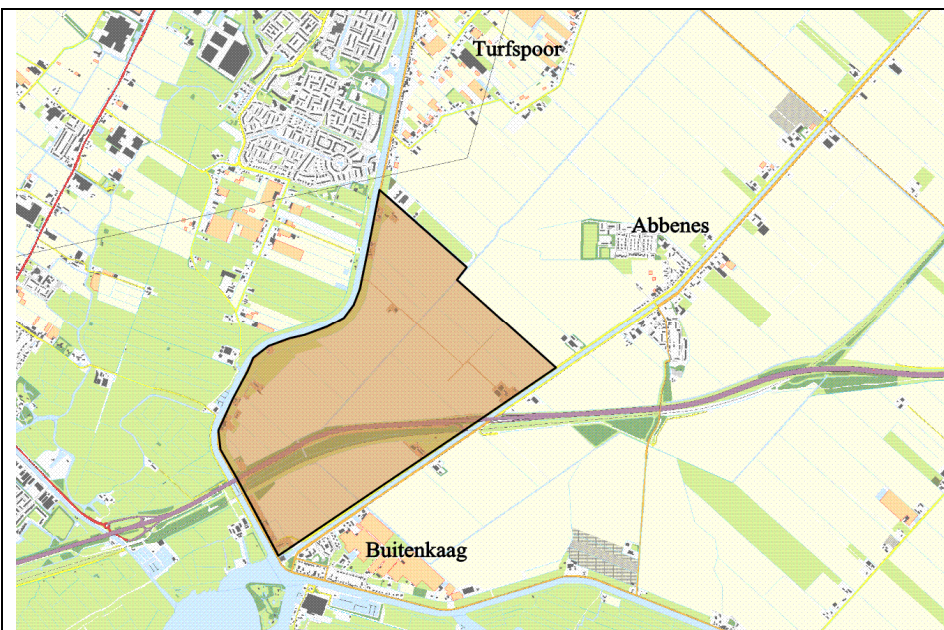
Ten behoeve van de piekberging zal een nieuw bestemmingsplan worden opgesteld. Verwacht wordt dat deze in het voorjaar van 2014 onherroepelijk zal worden.

De start van de realisatie zal uiterlijk 2016 plaatsvinden.

Zoekgebied

In figuur 2 is het zoekgebied voor de piekberging weergegeven. Dit zoekgebied is afgebakend op basis van de volgende uitgangspunten:

1. de piekberging wordt gerealiseerd in bestaand akkerbouwgebied
2. bij realisatie van de piekberging wordt de openheid van het landschap rond Abbenes en Turfspoor zoveel mogelijk behouden
3. de piekberging heeft een capaciteit van 1 miljoen m³
4. de piekberging ligt nabij de Kagerplassen voor een goede wateraanvoer
5. de piekberging ligt nabij gemaal Leeghwater voor een snelle waterafvoer

Figuur 2: Zoekgebied voor realisatie van de piekberging (transparant bruin)

De bergingslocatie zal variëren tussen 50 en 120 hectare inclusief de benodigde kades. Verschillende alternatieven worden nader uitgewerkt in het MER waarbij de hoogte van de kade varieert. In het MER worden ca.. 3 varianten nader onderzocht binnen de zuidpunt van de Haarlemmermeerpolder.

Aanpak communicatie

De communicatie van dit strategisch project borduurt voort op de overall communicatiestrategie Westflank zoals is opgesteld in het ontwerp Programma van Eisen (januari 2010). De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor dit project ligt bij het Hoogheemraadschap als initiatiefnemer en de gemeente als bevoegd gezag. De realisatie van de piekberging wordt gepresenteerd als strategisch project in de totale gebiedsontwikkeling van de Westflank. De organisatie en uitvoering van de communicatie is een samenwerking tussen het Hoogheemraadschap en de projectorganisatie Westflank.

Na vrijgave van het startdocument en de bijgaande brieven door het college van B&W wordt in het najaar van 2010 een inloopavond gehouden in gemaal Leeghwater. Deze open avond heeft als doel particuliere grondeigenaren en pachters (agrariërs), publieke grondeigenaren (BBL, Prorail, Rijkswaterstaat), bewoners en belangenverenigingen zoals LTO Haarlemmermeer en natuur- en milieuorganisaties te informeren over het voorgenomen initiatief en het ruimtelijk kader waarbinnen het project wordt uitgevoerd. Op basis van de reactie uit de inloopavond bekijkt Rijnland of er behoefte bestaat om een klankbordgroep in te stellen. De klankbordgroep wordt mogelijk bijeen geroepen om mee te denken over de bepaalde alternatieven en de bijbehorende milieueffecten. Ook de dorpsraden van Abbenes, Lisserbroek en Buitenkaag worden uitgenodigd voor de inloopavond. Met grondeigenaren en pachters vinden er individueel gesprekken plaats.

Grondstrategie

Particuliere grondeigenaren en pachters in het gebied worden voor vrijgave van het startdocument en de bijgaande brieven geïnformeerd over de inloopavond. Zij worden net als bewoners en belangenorganisaties uitgenodigd hun reactie te geven op het initiatief. Na de inloopavond zal er een apart en besloten spoor lopen waarin Rijnland één op één gesprekken voert met grondeigenaren en pachters. Afstemming met de projectorganisatie Westflank vindt hierover vooraf plaats.

Rijnland is op dit moment bezig met het opstellen van een grondstrategieplan op basis van verschillende scenario's waarin mogelijkheden ten aanzien van gedoogplicht en/of grondverwerving worden onderzocht. De keuze voor het te volgen scenario wordt gemaakt als de voorkeursvariant in de m.e.r.-procedure in beeld is. Van het totale zoekgebied van 150 hectare is ongeveer twee derde in handen van Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL) en een derde in eigendom bij agrariërs.

Opsteller: Jasper Tamboer

Tel: 06 29249702

Mailadres: j.tamboer@rijnland.net

